

Οι αρχαίοι Έλληνες έγραψαν πάρα πολλά λογοτεχνικά έργα. Όλα αυτά τα έργα μαζί τα ονομάζουμε Αρχαία Ελληνική Γραμματεία.

- Ποια είναι τα παλαιότερα έργα της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας;

Είναι η Οδύσσεια και η Ιλιάδα, που τα έγραψε ο Όμηρος. Η Ιλιάδα και η Οδύσσεια ονομάζονται ΕΠΗ και διδάσκονταν συστηματικά στα ελληνόπουλα από τα αρχαία χρόνια.

- Τι μας περιγράφει η Οδύσσεια;

Η Οδύσσεια μας λέει για την ιστορία του Οδυσσέα που ήταν βασιλιάς της Ιθάκης και πολέμησε στον Τρωικό πόλεμο περίπου τον 12ο π. χ αιώνα. Πολεμούσε στην Τροία για δέκα ολόκληρα χρόνια. Όταν τέλειωσε ο πόλεμος ξεκίνησε για την πατρίδα του την Ιθάκη, για να ξανασυναντηθεί με το γιο του Τηλέμαχο και τη γυναίκα του την Πηνελόπη. Το ταξίδι του όμως είχε πολλές περιπέτειες και πολλά βάσανα και διήρκεσε 10 ολόκληρα χρόνια. Ο Όμηρος μας περιγράφει λοιπόν το ταξίδι της επιστροφής του Οδυσσέα στην πατρίδα του.

- Είπαμε ότι η Οδύσσεια είναι ένα ΕΠΟΣ, όπως και η Ιλιάδα.
- Τι είναι το ΕΠΟΣ;

Είναι ένα τεράστιο ποίημα με πάρα πολλές χιλιάδες στίχους. Είναι ένα αφηγηματικό ποίημα, αφηγείται δηλαδή μια ιστορία με κατορθώματα γενναίων αντρών και θεών. Το περιεχόμενο του έπους είναι μυθικό (τέρατα, μαγικά στοιχεία) και περιγράφει την εποχή που ζούσαν οι ήρωες.

- Ποιο είναι το θέμα της Ιλιάδας και της Οδύσσειας;

Η Ιλιάδα έχει σαν θέμα το θυμό ενός ήρωα, του Αχιλλέα, που πολέμησε στην Τροία μαζί με τον Οδυσσέα.. Γενικά η Ιλιάδα μας λέει για τον πόλεμο στην Τροία (τα γεγονότα αναλυτικά)

Η Οδύσσεια μας λέει για το ταξίδι του Οδυσσέα για δέκα ολόκληρα χρόνια με σκοπό να γυρίσει στην Ιθάκη .

- Πότε γράφτηκαν τα ποιήματα αυτά

Γράφτηκαν περίπου στη Γεωμετρική εποχή (8ο π.χ αιώνα)

- Πότε έγινε ο Τρωικός πόλεμος;

Μυκηναϊκή εποχή (12ο π. χ αιώνα)

- Τι ήταν οι Αοιδοί;

Υπήρχαν και πριν απ' τον Όμηρο ποιητές που τραγουδούσαν τα έπη τους μπροστά σε κοινό με συνοδεία κιθάρας . Τραγουδούσαν σε γιορτές σε συμπόσια που έκαναν οι πλούσιοι και σε διάφορες εκδηλώσεις. Αυτοσχεδίαζαν και κάθε φορά έλεγαν διαφορετικά τραγούδια. Έλεγαν ότι η ΜΟΥΣΑ τους βοηθάει και τους δίνει έμπνευση. Οι παλαιότεροι αοιδοί δίδασκαν την τέχνη τους στους νεότερους αοιδούς. Οι Αοιδοί τραγουδούσαν.

- Τι ήταν οι ραψωδοί;

Μετά τους αοιδούς είχαμε τους ραψωδούς. Αυτοί όμως δεν αυτοσχεδίαζαν αλλά έλεγαν έτοιμα καταγραμμένα έπη (ποιήματα), είτε δικά τους είτε άλλων

ποιητών. Κρατούσαν πάντα στο χέρι ένα ραβδί. Ταξίδευαν σε όλα τα μέρη και πήγαιναν σε γιορτές και πανηγύρια. Οι ραψωδοί απάγγελαν.

Ο Όμηρος ήταν κι αυτός ένας ραψωδός. Έγραψε τα ποιήματα. Έζησε τον 8ο π. χ αιώνα στην Ιωνία.

- Τι είναι το Ομηρικό ζήτημα;
- Δεν ξέρουμε αν ο Όμηρος όντως έζησε ή ήταν ψεύτικος.
- Δεν ξέρουμε αν έγραψε και τα δύο ποιήματα ή μόνο το ένα.
- Δεν ξέρουμε αν τα ποιήματα γράφτηκαν ολόκληρα ή προστέθηκαν κομμάτια σιγά σιγά από ραψωδούς.

Απάντηση

Ναι η Ιλιάδα και η Οδύσσεια αποτελούν έργα **ενός ποιητή**. Τα στοιχεία τα αντλεί ο ποιητής απ' την παράδοση και τα ξαναγράφει με δικό του τρόπο. Άρα έχουμε ένα ξεχωριστό ποίημα που το έγραψε συγκεκριμένος ποιητής.

- Γιατί είναι τόσο σημαντικά τα Ομηρικά Έπη;
- ❖ Άντεξαν στο χρόνο και σώθηκαν τόσες χιλιάδες χρόνια μετά.
- ❖ Υπήρξε μάθημα που διδασκόντουσαν τα αρχαία ελληνόπουλα και είναι μάθημα στο σχολείο ακόμα και σήμερα.
- ❖ Έχουν επηρεάσει όλο τον κόσμο, έχουν γίνει ταινίες, βιβλία , πίνακες ζωγραφικής και συνεχίζουν να γίνονται.

Επίσημα έγινε καταγραφή τον 6ο π. χ αιώνα όταν κυβερνούσε στην Αθήνα ο Πεισίστρατος.

Η Οδύσσεια έχει 12.110 στίχους και χωρίζεται σε 24 ραψωδίες (κεφάλαια) από το α – ω . Ενώ η Ιλιάδα χωρίζεται σε 24 ραψωδίες από το Α-Ω.